



Przegląd najważniejszych doniesień naukowych dotyczących szkoleń w zakresie resuscytacji

Podsumowanie najważniejszych informacji

W 2018 roku organizacja American Heart Association (AHA) opublikowała sprawozdanie naukowe zatytułowane „Resuscitation Education Science: Educational Strategies to Improve Outcomes From Cardiac Arrest” (Doniesienia naukowe dotyczące szkoleń w zakresie resuscytacji: metody nauczania mające na celu poprawę wyników leczenia osób z nagłym zatrzymaniem krążenia). Dowody przedstawione w sprawozdaniu pokazują, że umiejętności osób uczestniczących w standaryzowanych szkoleniach z zakresu resuscytacji – internetowych bądź stacjonarnych – zanikają wraz z upływem czasu. Może to prowadzić do niskiej jakości opieki nad pacjentem, a w konsekwencji do niskiej przeżywalności pacjentów z nagłym zatrzymaniem krążenia. Okazuje się również, że placówki opieki zdrowotnej nie zawsze prawidłowo wdrażają zalecenia przekazywane na szkoleniach. W związku z tym AHA sformułowała kilka wskazówek, które mogą poprawić nie tylko przyswojenie wiedzy i najważniejszych umiejętności, ale pozwalają również zachować je przez jak najdłuższy czas.

Ćwiczenie do momentu osiągnięcia mistrzostwa

Aby zwiększyć prawdopodobieństwo pełnego opanowania przez uczestników szkolenia kluczowych umiejętności w zakresie resuscytacji, instruktor może polecić im kontynuowanie ćwiczeń do momentu osiągnięcia prawdziwego *mistrzostwa*.

- **Ćwiczenie czyni mistrza.** Zaleca się korzystanie z modelu szkolenia zakładającego mistrzowskie opanowanie umiejętności, w którym wymaga się zademonstrowania ich zdobycia w stopniu pozwalającym na zaliczenie egzaminu.
- **Pomiar stopnia opanowania umiejętności w celu zmotywowania uczestników.** W pierwszej kolejności należy określić miary mistrzowskiego opanowania umiejętności. Powinny to być miary, które mają kluczowe znaczenie dla przeżycia pacjenta, jak czas wykonania danej czynności, dokładność i zgodność z najlepszymi praktykami.
- **Ćwiczenia praktyczne pod okiem instruktora.** Aby uczestnicy szkolenia mogli przyswoić trudne umiejętności lub umiejętności, które powinny być wykonywane automatycznie, należy zapewnić im możliwość ich wielokrotnego *ćwiczenia pod okiem instruktora*, czyli w połączeniu z jego obserwacją i informacjami zwrotnymi.
- **Nauka ponad wymagane minimum w celu zachowania umiejętności.** W przypadku umiejętności, które z dużym prawdopodobieństwem będą z czasem zanikać i których ponowne opanowanie w stopniu mistrzowskim będzie wymagać pewnego wysiłku, warto wymagać ich zdobycia na poziomie *przekraczającym określone minimum*.

Krótsze odstępy pomiędzy szkoleniami

W obecnie obowiązującym modelu szkolenia z zakresu resuscytacji, zakładającym od jednego do dwóch dni szkolenia powtarzanego co kilka lat, uczestnicy są w stanie wykazać się swoimi umiejętnościami jedynie przez pewien czas. Zdobyte umiejętności nie są zachowywane na długo. Okazuje się, że krótsze sesje szkoleniowe, ale odbywane co kilka miesięcy, pozwalają poprawić te wyniki.

- **Częstsze odświeżanie zapomnianych umiejętności.** Warto spróbować zaplanować krótsze szkolenia, ale za to przeprowadzane częściej (np. jedna, dwie godziny co trzy do sześciu miesięcy), dzięki czemu uczestnicy będą mogli łatwiej odświeżyć zapomniane umiejętności.
- **Szkolenia w warunkach klinicznych.** Omawianie prawdziwych akcji resuscytacyjnych lub symulacji przeprowadzanych w warunkach klinicznych pozwala kontynuować naukę także poza harmonogramem szkoleń.
- **Organizacja szkoleń w miejscu pracy.** Aby ułatwić uczestnikom zdobywanie lub odświeżanie umiejętności, można organizować szkolenia w miejscu pracy w formie stacji szkoleniowych, kursów internetowych lub kilkietapowych utrwalających spotkań albo symulacji.
- **Jeden harmonogram szkoleń nie jest odpowiedni dla wszystkich.** Odstęp pomiędzy szkoleniami należy dostosować do obowiązków i oczekiwań uczestników.

Nauka w warunkach imitujących środowisko kliniczne uczestnika

Szkolenia z zakresu resuscytacji powinny imitować rzeczywiste warunki kliniczne, w których na co dzień pracuje uczestnik.

- **Należy pamiętać, że poszczególni uczestnicy mogą kłaść nacisk na zupełnie inne elementy szkolenia.** Z tego względu należy je dostosować do rodzaju uczestników, specyfiki ich pracy oraz dostępnych zasobów.
- **Wiernie odtworzone fantomy do ćwiczeń to nie wszystko.** W trakcie symulowanej resuscytacji należy korzystać z funkcji fantomu, które są przydatne w danej sytuacji. Powinny one angażować uczestników oraz przyczyniać się do realizacji celów szkolenia.
- **Dbanie o realizm szkolenia zespołowego.** Należy zadbać o to, by skład zespołu, przydzielone role oraz scenariusze szkoleniowe odpowiadały uczestnikom szkolenia.
- **Niewielki stres jest korzystny.** Odpowiednia ilość napięcia oraz wysiłku umysłowego może zwiększyć zaangażowanie uczestników i poprawić opanowanie praktycznych umiejętności.

Umiejętności personelu medycznego uczestniczącego w standaryzowanych kursach z zakresu resuscytacji z czasem zanikają, co może prowadzić do niskiej jakości opieki nad pacjentami, a w konsekwencji do ich niskiej przeżywalności.

Przekazywanie informacji zwrotnych i omawianie

Wstępne omawianie, przekazywanie informacji zwrotnych oraz omawianie zrealizowanego scenariusza szkoleniowego wpływają pozytywnie na zdobywanie umiejętności w zakresie resuscytacji.

- **Omawianie wstępne pozwalające na prawidłową realizację scenariusza szkoleniowego.** Efektywne omawianie przeprowadzane przed przystąpieniem do ćwiczeń, zwane jako *omawianie wstępne*, pomaga wprowadzić uczestnika w scenariusz szkoleniowy.
- **Korzystanie z urządzeń dostarczających informacji zwrotnych.** W trakcie szkoleń należy zapewnić korzystanie z urządzeń dostarczających informacji zwrotnych na temat jakości RKO, dzięki którym uczestnicy będą mogli rozpoznać obszary wymagające poprawy.
- **Metoda omawiania dostosowana do potrzeb uczestników.** Wybierając metody omawiania oraz scenariusze szkoleniowe, instruktorzy powinni uwzględnić potrzeby uczestników.
- **Skrypty omawiania dla instruktorów.** Należy przekazać instruktorom skrypty lub narzędzia zapewniające omawianie zapewniające optymalne efekty nauki.

Ocena

Zespoły resuscytacyjne charakteryzujące się wysokimi kompetencjami nie powstaną bez oceny umiejętności ich członków.

- **Pomiar tego, co istotne, a nie tego, co łatwe.** Należy mierzyć umiejętności, które mają faktyczny wpływ na wyniki pacjentów. W tym celu należy opracować właściwe narzędzia pozwalające wybrać i przeszkolić osoby oceniające opanowanie umiejętności przez uczestników szkolenia.
- **Oceny wysokiej jakości.** Wszyscy instruktorzy prowadzący szkolenia z zakresu resuscytacji muszą podejmować decyzje dotyczące kompetencji ich uczestników. W tym celu potrzebują wysokiej jakości ocen.
- **Stosowanie ocen różnego typu.** Pojedyncze oceny pozwalają uzyskać jedynie wycinek wiedzy o kompetencjach uczestnika. Stosowanie różnych typów ocen wiedzy i umiejętności zapewnia znacznie szerszy obraz.
- **Ocena motywuje do nauki.** Ocena nie powinna być jedynie końcowym etapem szkolenia. Należy ją przeprowadzać w trakcie całego kursu, ponieważ motywuje ona uczestników do bardziej wyjątkowej pracy.

Innowacyjne metody nauczania

Nowe metody oraz cyfrowe platformy mogą zwiększyć gotowość do działania u osób niezwiązanych zawodowo z ochroną zdrowia, poprawić jakość resuscytacji prowadzonej przez zawodowych ratowników, a w konsekwencji poprawiać przeżywalność wśród osób z nagłym zatrzymaniem krążenia.

- **Wprowadzenie do szkolenia z zakresu resuscytacji elementów gry.** Aby poprawić zaangażowanie uczestników i zachowanie przez nich zdobytych umiejętności, warto wprowadzić do szkolenia elementy gry. Elementy te należy regularnie zmieniać na nowe.
- **Korzystanie z mediów społecznościowych i nowoczesnych rozwiązań.** Do rozpowszechniania wiedzy oraz organizowania szkoleń z zakresu resuscytacji za pośrednictwem lokalnych społeczności warto korzystać z mediów społecznościowych.
- **Zamiast przestarzałych podręczników należy wybierać nowoczesne blogi i podcasty.** Łatwo dostępne blogi i podcasty mogą uzupełnić tradycyjne szkolenia.
- **Społecznościowe pozyskiwanie wiedzy na temat szkoleń.** Uzyskiwanie informacji od wielu różnych osób, zwykle przez Internet, zwane jest *społecznościowym pozyskiwaniem wiedzy*. Może ono pomóc w opracowywaniu szkoleń z zakresu resuscytacji.

Szkolenie kadry szkoleniowej

Szkolenie kadry szkoleniowej powinno uwzględniać wiedzę z zakresu metod nauczania oraz umiejętności niezbędne do przeprowadzenia udanego szkolenia.

- **Wiedza z zakresu metod nauczania.** Przed rozpoczęciem prowadzenia kursów z zakresu resuscytacji instruktorzy muszą zdobyć podstawową wiedzę z zakresu nauczania oraz wykazać się umiejętnościami w tym zakresie.
- **Znaczenie wstępnego szkolenia instruktora.** Aby wstępne szkolenie instruktora przyniosło oczekiwane rezultaty, musi obejmować ćwiczenia praktyczne, informacje zwrotne oraz udział doświadczonych kolegów.
- **Ciągłe doskonalenie umiejętności instruktorów.** Aby zwiększyć skuteczność szkoleń, należy cały czas analizować własne działania i dążyć do ich poprawy, korzystać z doświadczeń kolegów oraz zawodowych nauczycieli, a także stosować techniki szkoleniowe poparte dowodami naukowymi.
- **Odnoszenie się do realnych sytuacji.** Dobrzy instruktorzy pamiętają zawsze, aby w trakcie szkolenia cały czas odnosić się do realnych sytuacji, w których będą znajdować się uczestnicy.
- **Ciągłe szkolenie instruktorów.** Należy pamiętać, że efekty resuscytacji zależą od ciągłego szkolenia się instruktorów.

Przekazywanie wiedzy i jej wdrażanie

Działania podejmowane na poziomie lokalnym powinny uwzględniać zasady przekazywania wiedzy i wdrażania wytycznych (tj. stosowania zaleceń opartych na dowodach naukowych w praktyce klinicznej).

- **Łączenie pasywnego przekazywania wiedzy z technikami aktywnymi.** Aby poprawić zrozumienie i przyswojenie naukowych wytycznych, organizacje powinny łączyć aktywne i pasywne techniki przekazywania wiedzy.
- **Myślenie projektowe.** Planując szkolenie, organizacje powinny uwzględnić czynniki ludzkie, ergonomię oraz fizyczną przestrzeń. W ten sposób ułatwią swoim ludziom podejmowanie wymaganych działań.
- **Wdrożenie pomiarów skuteczności.** Organizacje powinny wziąć udział w programie pomiaru skuteczności obejmującym wyznaczenie standardów, przekazywanie informacji zwrotnych oraz przekazywanie informacji do wiadomości publicznej. Współpraca i wymiana danych pomagają umacniać systemy opieki.
- **Ciągłe podnoszenie jakości.** Organizacje powinny wdrożyć formalne programy ciągłego podnoszenia jakości, określające zakres obowiązków osób biorących udział w leczeniu zatrzymania krążenia.
- **System zachęt i kar.** Należy rozważyć, czy wdrożenie systemu zachęt i kar mogłoby przyczynić się do podniesienia skuteczności szkoleń.
- **Wdrażanie procedur wycofywania przestarzałych metod leczenia.** Organizacje powinny wdrożyć lokalną procedurę szybkiego zaprzestania lub wycofania metod leczenia, które przestały już obowiązywać.
- **Korzystanie z marketingu psychologicznego.** Aby promować podejmowanie resuscytacji przez świadków zdarzenia, lokalne społeczności mogą korzystać z różnych strategii marketingowych, w tym takich, które odwołują się do bezpośrednio do przekonania i emocji odbiorców. 📢

